

Documentatie
Kenmerken van uitkeringsperiodes van personen
met een bijstandsuitkering
(BIJSTANDPERSOONBUS)

Bronvermelding

Publicatie van uitkomsten geschiedt door de onderzoeksinstituting of de opdrachtgever op eigen titel. Verwijzing naar het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) betreft uitsluitend het gebruik van de niet-openbare microdata. Deze microdata zijn onder [bepaalde voorwaarden](#) voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie microdata@cbs.nl. Dat wordt als volgt geformuleerd:

“Resultaten [gedeeltelijk] gebaseerd op eigen berekeningen [*naam onderzoeksinstituting, c.q. opdrachtgever*] op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek betreffende *Kenmerken van uitkeringsperiodes van personen met een bijstandsuitkering*.”

Engelse versie

“Results based on calculations by [*name of research institution or commissioning party*] using non-public microdata from Statistics Netherlands.”

Under [certain conditions](#), these microdata are accessible for statistical and scientific research. For further information: microdata@cbs.nl.

Beschikbare bestand(en):

De bestanden zijn beschikbaar over de perioden 1999 t/m 202012.

In de [Versiegeschiedenis](#) ziet u een overzicht van de beschikbare bestanden.

De gebruiker dient rekening te houden met het volgende:

- Voor de persoonskenmerken en/of achtergronden dient u de beschikbare GBA-bestanden te raadplegen. Deze staan bij [Zelf onderzoek doen](#) in de catalogus onder het thema [Bevolking](#). Voor het aanvragen van deze bestanden geldt de gebruikelijke procedure.
 - Zie [Onderzoeksomschrijvingen](#) voor meer informatie over alle onderzoeken.
-

Inhoudsopgave

Bronvermelding.....	2
Beschikbare bestand(en):	3
1. Inleiding.....	5
2. Toelichting op de inhoud van de bestanden	6
Onderwerp microdatabestand(en)	6
Beschrijving	6
Beschrijving van de populatie	6
Methodologie	6
Bijlagen	6
3. Bestandsopbouw en toelichting.....	7
Bestandsopbouw	7
Toelichting op de variabelen	8
RINPERSOONS	8
RINPERSOON.....	8
Aanvrijstandpersoon.....	8
Eindrijstandpersoon.....	9
rijstand.....	9
ioaw.....	10
ioaz.....	10
wwik.....	10
rijstandeldersverz.....	11
bbz.....	11
rijstandadresloos	11
rijstandoverig.....	11
aanvangrijstand.....	12
aanvangioaw	13
aanvangioaz.....	13
aanvangwwik	13
aanvangrijstandeldersverz	13
aanvangbbz	13
aanvangrijstandadresloos.....	13
aanvangrijstandoverig.....	14
Versiegeschiedenis.....	15

1. Inleiding

Het team Microdata Services van het CBS stelt, onder [bepaalde voorwaarden](#), niet-openbare microdata (geanonimiseerde data op persoons-, bedrijfs- en adresniveau) toegankelijk voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. Dit rapport beschrijft de inhoud en structuur van “*Kenmerken van uitkeringsperiodes van personen met een bijstandsuitkering*”.

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening, methodologische bijzonderheden, kwaliteit en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt de bestandsindeling gegeven en worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

2. Toelichting op de inhoud van de bestanden

Onderwerp microdatabestand(en)

Dit onderwerp is afkomstig uit het [Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden \(SSB\)](#).

Beschrijving

Deze buscomponent uit het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) van het CBS bevat kenmerken van de periodes waarin personen recht hadden op een of meerdere bijstands- of bijstandgerelateerde uitkeringen. Opgenomen zijn de begin- en einddatum van de periode, het soort uitkering (of de soorten uitkeringen) waarop de persoon in die periode recht had en de formele door de berichtgever opgegeven aanvangsdatum van de betreffende uitkering(en). Het gaat om uitkeringen op grond van de Wet Werk en Bijstand (WWB) (vanaf 2015 zijn dit bijstandsuitkeringen volgens de participatiewet) waaronder algemene bijstand, bijstand aan adreslozen en bijstand aan elders verzorgden, het Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen (BBZ), de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze zelfstandigen (IOAZ) en de Wet Werk en inkomen Kunstenaars (Wwik). Vanaf maart 2020 zijn personen met een Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig ondernemers (Tozo) opgenomen en meegeteld onder BBZ. De Wwik is vanaf 1-1-2012 komen te vervallen. Vanaf dit moment kunnen personen dus geen aanspraak meer maken op een Wwik-uitkering. De participatiewet heeft in 2015 de WWB opgevolgd. Daarom spreken we vanaf 2015 van (algemene) bijstandsuitkeringen volgens de participatiewet in plaats van WWB-uitkeringen. Het bestand is van het bus-type. Met bus-type wordt bedoeld dat het databestand (de component) een vorm heeft waarbij in een record (een rij in het bestand) attributen aan een entiteit zijn gekoppeld met behulp van een tijdsleutel. De tijdsleutel bestaat uit een aanvangsdatum en een einddatum. Wanneer er een wijziging plaatsvindt in één of meerdere attributen, ontstaat er een nieuw record. Er mag voor een specifieke entiteit geen overlap zijn in de tijdsleutels van opeenvolgende records.

Beschrijving van de populatie

Alle personen aan wie in het verslagjaar een of meerdere bijstandsuitkeringen en/of andere inkomensvervangende uitkeringen zijn gedaan.

Methodologie

De methodologie voor de vaststelling van het aantal personen met een bijstandsuitkering is in 2012 gewijzigd. Vanaf verslagmaand maart 2020 worden in verband met de nieuwe Tozo-regeling naast de definitieve versie ook voorlopige versies van het dataset ter beschikking gesteld. Raadpleeg voor informatie met betrekking tot de kwaliteitsverschillen van de verschillende versie de bijlage bij het dataontwerp.

Bijlagen

Bijlage kwaliteitverschillen componentenversies.docx

3. Bestandsopbouw en toelichting

Bestandsopbouw

Onderstaand volgt een overzicht van alle variabelen.

VolgNr	Naam	Formaat
1	RINPERSOONS	A1
2	RINPERSOON	A9
3	Aanvbijstandpersoon	A8
4	Eindbijstandpersoon	A8
5	bijstand	A1
6	ioaw	A1
7	ioaz	A1
8	wwik	A1
9	bijstandeldersverz	A1
10	bbz	A1
11	bijstandadresloos	A1
12	bijstandoverig	A1
13	aanvangbijstand	A8
14	aanvangioaw	A8
15	aanvangioaz	A8
16	aanvangwwik	A8
17	aanvangbijstandeldersverz	A8
18	aanvangbbz	A8
19	aanvangbijstandadresloos	A8
20	aanvangbijstandoverig	A8

Toelichting op de variabelen

In deze paragraaf wordt informatie over de variabelen gegeven.

RINPERSOONS

Samen met RINPERSOON identificeert dit nummer de persoon

Definitie

De bron waaruit een persoon identificerend nummer is afgeleid.

Toelichting bij de definitie

In de meeste gevallen is de bron van de persoon-id de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA).

Codelijst

Waarde	Label
F	RINPERSOON NIET IN GBA/BRP, NIET SOFINRPROEF
R	RINPERSOON WEL IN GBA/BRP
S	RINPERSOON NIET IN GBA/BRP, WEL SOFINRPROEF

RINPERSOON

Samen met RINPERSOONS identificeert dit nummer de persoon

Definitie

Dit nummer identificeert een natuurlijk persoon. Het is een betekenis- en dimensieloos nummer.

Toelichting bij de definitie

In de meeste gevallen gaat het om een omzetting van het A-nummer uit de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA). Omdat het A-nummer zeer identificerend is, wordt het voor toepassingen binnen het CBS (waaronder het uniek houden van aan personen gerelateerde informatie en het koppelen van verschillende registraties) vervangen door het RINPERSOON. RIN staat voor Record Identification Number. Door de aan een RINPERSOON gekoppelde data in voldoende mate te verwijderen of te hercoderen, is het feitelijk onmogelijk om een RINPERSOON aan een specifiek persoon toe te rekenen. De omzetting van een A-nummer naar een RINPERSOON geschiedt door het CBS.

Toelichting bij het gebruik

Samen met de indicator voor de oorsprong van persoon-id identificeert dit nummer een uniek natuurlijk persoon.

Aanvbijstandpersoon

Begin geldigheid

Definitie

Begindatum van de geldigheidsperiode van een record

Toelichting bij het gebruik

Aanvang bijstand Voor het bepalen van de begin van de bijstandsuitkering bestaan twee variabelen, welke van elkaar afwijken: - AANVANGBIJSTAND (de oorspronkelijke door de gemeente aangeleverde startdatum zonder correcties) - AANVBIJSTANDPERSOON (de door CBS op basis van de transactiebestanden afgeleide begindatum). Wanneer gebruik je welke variabele? - AANVANGBIJSTAND wordt gebruikt voor het berekenen van de uitkeringsduur - AANVBIJSTANDPERSOON wordt gebruikt voor het berekenen van aantallen, in- en uitstroom Waar komt het verschil vandaan? De gegevens over de BUS worden door gemeenten of berichtgevers maandelijks aan CBS geleverd. Tellingen uit deze registratie zijn volgens het zogenaamde 'registratie'-concept omdat het een directe afslag van een gemeenteregister betreft. Het is bekend dat op het moment dat berichtgevers hun bestanden aan CBS leveren, nog niet alle administratieve handelingen met betrekking tot die maand ook correct in de registers zijn opgenomen. In de daaropvolgende maanden worden vaak nog correcties en toevoegingen met terugwerkende geldigheid in de registers opgenomen. In het 'transactie'-concept worden gegevens uit bestanden voor drie maanden volgend op een bepaalde registermaand gebruikt om correcties uit te voeren op registercijfers. Het transactieconcept gaat daarnaast, in tegenstelling tot gemeenten, uit van het zogenaamde betalingsprincipe. Als een uitkering nog geen verstreken einddatum heeft, maar er geen betaling heeft plaatsgevonden in maand t, wordt er in de drie volgende maanden (t+1, t+2 en t+3) gekeken of daar een betaling heeft plaatsgevonden voor deze uitkering. Als in deze zogenaamde donormaanen ook geen betaling heeft plaatsgevonden, wordt de uitkering ultimo maand t-1 bevestigd. Indien er in de donormaanen wel minimaal één betaling heeft plaatsgevonden, wordt de uitkering als doorlopend beschouwd. Als er in de donorperiode wel een betaling heeft plaatsgevonden, kan de uitkering ook (per de opgegeven datum, maar tot maximaal 3 maanden terug) worden bevestigd door de einddatum die door de gemeente is opgegeven. Wat zijn de gevolgen van het gebruik van de verschillende variabelen? AANVANGBIJSTAND kan voor een deel van de dataset aanvangsdata opleveren, die ver in het verleden liggen. Als een persoon herinstroomt in de bijstand, wordt door gemeenten in sommige gevallen de oude begindatum gebruikt (van de eerdere bijstandsperiode). Hierdoor kan de duur van de uitkering overschat worden. AANVBIJSTANDPERSOON levert voor een deel van de data kortere bijstandsduren op dan AANVANGBIJSTAND maar kan de instroom uit de bijstand licht overschatten. Vragen? Bij vragen over het gebruik van de variabelen, contacteer Ineke Bottelberghs c.bottelberghs@cbs.nl.

Eindbijstandpersoon

Einde geldigheid

Definitie

Einddatum van de geldigheidsperiode van een record

bijstand

Ontvangt wel/geen bijstandsuitkering

Definitie

Een persoon geniet een algemene bijstandsuitkering krachtens de (geldende) bijstandswet.

Toelichting bij de definitie

Niet zijnde bijstand voor eldersverzorgden of adreslozen.

Codelijst

Waarde	Label
0	Geen uitkering krachtens de algemene bijstand
1	Uitkering krachtens de algemene bijstand

ioaw

Ontvangt wel/geen IOAW-uitkering

Definitie

Uitkeringsgerechtigde ontvangt uitkering krachtens een arbeidsongeschiktheidsregeling (AO)

Toelichting bij de definitie

Geeft aan of persoon ultimo verslagperiode een uitkering krachtens de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) ontving

Codelijst

Waarde	Label
0	Geen uitkering krachtens de IOAW
1	Uitkering krachtens de IOAW

ioaz

Ontvangt wel/geen IOAZ-uitkering

Definitie

Uitkeringsgerechtigde ontvangt uitkering krachtens een arbeidsongeschiktheidsregeling (AO)

Toelichting bij de definitie

Geeft aan of persoon ultimo verslagperiode een uitkering krachtens de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze zelfstandigen (IOAZ) ontving.

Codelijst

Waarde	Label
0	Geen uitkering krachtens de IOAZ
1	Uitkering krachtens de IOAZ

wwik

Ontvangt wel/geen Wwik-uitkering

Definitie

Een persoon geniet een uitkering krachtens de Wet Werk en inkomen Kunstenaars (Wwik).

Toelichting bij het gebruik

De Wwik is vanaf 1-1-2012 komen te vervallen. Vanaf dit moment kunnen personen dus geen aanspraak meer maken op een Wwik-uitkering.

Codelijst

Waarde	Label
0	Geen uitkering krachtens de Wwik
1	Uitkering krachtens de Wwik

bijstandeldersverz

Ontvangt wel/geen bijstandsuitkering als eldersverzorgde

Definitie

Een persoon geniet een uitkering krachtens de (geldende) bijstandswet.

Codelijst

Waarde	Label
0	Geen uitkering als eldersverzorgde
1	Uitkering als eldersverzorgde

bbz

Ontvangt wel/geen BBZ-uitkering

Definitie

Een persoon geniet een uitkering krachtens het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (BBZ).

Toelichting bij het gebruik

Vanaf maart 2020 zijn personen met een Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig ondernemers (Tozo) opgenomen onder Ontvang wel/geen BBZ-uitkering.

Codelijst

Waarde	Label
0	Geen uitkering krachtens het BBZ
1	Uitkering krachtens het BBZ

bijstandadresloos

Ontvangt wel/geen bijstandsuitkering als adresloze

Definitie

Een persoon geniet een uitkering krachtens de (geldende) bijstandswet.

Codelijst

Waarde	Label
0	Geen bijstandsuitkering als adresloze
1	Bijstandsuitkering als adresloze

bijstandoverig

Ontvangt wel/geen overige bijstandsuitkering

Definitie

Een persoon geniet een uitkering krachtens de (geldende) bijstandswet.

Toelichting bij de definitie

Aanduiding of de persoon een bijstandsuitkering geniet niet zijnde algemene bijstand, bijstand voor eldersverzorgden of voor adreslozen, of uitkeringen krachtens de Wwik, de IOAW, de IOAZ of het BBZ.

Codelijst

Waarde	Label
0	Geen overige bijstandsuitkering
1	Overige bijstandsuitkering

aanvangbijstand

Begindatum Bijstandsuitkering

Definitie

De datum waarop een uitkeringsverhouding tussen een uitkerende instantie en een uitkeringsgerechtigde formeel is aangevangen.

Toelichting bij het gebruik

Aanvang bijstand Voor het bepalen van de begin van de bijstandsuitkering bestaan twee variabelen, welke van elkaar afwijken: - AANVANGBIJSTAND (de oorspronkelijke door de gemeente aangeleverde startdatum zonder correcties) - AANVBIJSTANDPERSOON (de door CBS op basis van de transactiebestanden afgeleide begindatum). Wanneer gebruik je welke variabele? - AANVANGBIJSTAND wordt gebruikt voor het berekenen van de uitkeringsduur - AANVBIJSTANDPERSOON wordt gebruikt voor het berekenen van aantallen, in- en uitstroom Waar komt het verschil vandaan? De gegevens over de BUS worden door gemeenten of berichtgevers maandelijks aan CBS geleverd. Tellingen uit deze registratie zijn volgens het zogenaamde 'registratie'-concept omdat het een directe afslag van een gemeenteregister betreft. Het is bekend dat op het moment dat berichtgevers hun bestanden aan CBS leveren, nog niet alle administratieve handelingen met betrekking tot die maand ook correct in de registers zijn opgenomen. In de daaropvolgende maanden worden vaak nog correcties en toevoegingen met terugwerkende geldigheid in de registers opgenomen. In het 'transactie'-concept worden gegevens uit bestanden voor drie maanden volgend op een bepaalde registermaand gebruikt om correcties uit te voeren op registercijfers. Het transactieconcept gaat daarnaast, in tegenstelling tot gemeenten, uit van het zogenaamde betalingsprincipe. Als een uitkering nog geen verstreken einddatum heeft, maar er geen betaling heeft plaatsgevonden in maand t, wordt er in de drie volgende maanden (t+1, t+2 en t+3) gekeken of daar een betaling heeft plaatsgevonden voor deze uitkering. Als in deze zogenaamde donormaanen ook geen betaling heeft plaatsgevonden, wordt de uitkering ultimo maand t-1 bevestigd. Indien er in de donormaanen wel minimaal één betaling heeft plaatsgevonden, wordt de uitkering als doorlopend beschouwd. Als er in de donorperiode wel een betaling heeft plaatsgevonden, kan de uitkering ook (per de opgegeven datum, maar tot maximaal 3 maanden terug) worden bevestigd door de einddatum die door de gemeente is opgegeven. Wat zijn de gevolgen van het gebruik van de verschillende variabelen? AANVANGBIJSTAND kan voor een deel van de dataset aanvangsdata opleveren, die ver in het verleden liggen. Als een persoon herinstroomt in de bijstand, wordt door gemeenten in sommige gevallen de oude begindatum gebruikt (van de eerdere bijstandsperiode). Hierdoor kan de duur van de uitkering overschat worden. AANVBIJSTANDPERSOON levert voor een deel van de data kortere bijstandsduren op dan AANVANGBIJSTAND maar kan de instroom

uit de bijstand licht overschatten. Vragen? Bij vragen over het gebruik van de variabelen, contacteer Ineke Bottelberghs c.bottelberghs@cbs.nl.

aanvangioaw

Begindatum IOAW-uitkering

Definitie

De datum waarop een uitkeringsverhouding tussen een uitkerende instantie en een uitkeringsgerechtigde formeel is aangevangen.

aanvangioaz

Begindatum IOAZ-uitkering

Definitie

De datum waarop een uitkeringsverhouding tussen een uitkerende instantie en een uitkeringsgerechtigde formeel is aangevangen.

aanvangwwik

Begindatum Wwik-uitkering

Definitie

De datum waarop een uitkeringsverhouding tussen een uitkerende instantie en een uitkeringsgerechtigde formeel is aangevangen.

Toelichting bij het gebruik

De Wwik is vanaf 1-1-2012 komen te vervallen. Vanaf dit moment kunnen personen dus geen aanspraak meer maken op een Wwik-uitkering.

aanvangbijstandeldersverz

Begindatum uitkering inrichting

Definitie

De datum waarop een uitkeringsverhouding tussen een uitkerende instantie en een uitkeringsgerechtigde formeel is aangevangen.

aanvangbbz

Begindatum BBZ-uitkering

Definitie

De datum waarop een uitkeringsverhouding tussen een uitkerende instantie en een uitkeringsgerechtigde formeel is aangevangen.

aanvangbijstandadresloos

Begindatum uitkering adreslozen

Definitie

De datum waarop een uitkeringsverhouding tussen een uitkerende instantie en een uitkeringsgerechtigde formeel is aangevangen.

aanvangbijstandoverig

Begindatum Overige bijstandsuitkering

Definitie

De datum waarop een uitkeringsverhouding tussen een uitkerende instantie en een uitkeringsgerechtigde formeel is aangevangen.

Versiegeschiedenis

<i>Bestandsnaam</i>	<i>Reden</i>
140407 BIJSTANDPERSOONBUS 1999 t/m 2006V3	2 variabelennamen gewijzigd
140407 BIJSTANDPERSOONBUS 2007 t/m 2009V2	2 variabelennamen gewijzigd
140407 BIJSTANDPERSOONBUS 2010 t/m 2012V3	2 variabelennamen gewijzigd
140915 BIJSTANDPERSOONBUS 2013V2	Vanaf variabele 12 aangepast.
BIJSTANDPERSOONBUS 2014V1	Eerste plaatsing vervangt 201401-06
BIJSTANDPERSOONBUS 2015V1	Eerste plaatsing vervangt 201501-06
BIJSTANDPERSOONBUS2016V1	Eerste plaatsing vervangt 201601-06
BIJSTANDPERSOON2017BUSV061	Januari t/m juni
BIJSTANDPERSOON2017BUSV1	Januari t/m december, vervangt 2017BUSV061
BIJSTANDPERSOON2018BUSV061	Januari t/m juni
BIJSTANDPERSOON2018BUSV121	Januari t/m december, vervangt 2018BUSV061
BIJSTANDPERSOON2019BUSV061	Januari t/m juni
BIJSTANDPERSOON2019BUSV121	Januari t/m december, vervangt 2019BUSV061
BIJSTANDPERSOON2020BUSV032	Januari t/m maart
BIJSTANDPERSOON2020BUSV041	Januari t/m april, vervangt 2020BUSV032
BIJSTANDPERSOON2020BUSV051	Januari t/m mei, vervangt 2020BUSV041
BIJSTANDPERSOON2020BUSV061	Januari t/m juni, vervangt 2020BUSV051
BIJSTANDPERSOON2020BUSV121	Januari t/m december, vervangt 2020BUSV061